

Gheorghe Mușat – Amintirile mele despre Erich Bergel

(Daniela Caraman Fotea – 7 martie 2018)

Valoarea unei lucrări este dată și de numărul edițiilor în care ea apare pe piața tipăriturilor. În beletristică, gestul – dictat mai ales de caracterul comercial, este frecvent. În muzicologie, RARISIM! Pe acest parcurs, Gheorghe Mușat este un **campion!** Volumul său Amintirile mele despre ERICH BERGEL (1 iunie 1930, Râșnov – 3 mai 1998, Germania), se află la cea de a treia ieșire pe piața cărții, oferită de editura Risoprint din Cluj-Napoca!!! Dl. Gheorghe Mușat, absolvent al Liceului de Muzică din Iași, al Conservatorului Gheorghe Dima din Cluj-Napoca (1960), s-a realizat profesional mai întâi interpretativ – instrumental, apoi în didactică. Acum este un condei de cinci stele, semnând volume care ocupă locuri referențiale în cultura națională.

Volumul la care mă refer, aproape 400 de pagini, este construit cu profesionalitate, fantezie și, important, rigoare a informației. Este o frescă editorială asupra unui muzician pe care studiile naționale nu l-au abordat prea des, dar care merită o atenție pe măsura artei sale nepereche, apreciată superlativ și în internațional. Cred că și cei mai rafinați cunoscători au de învățat de la Bergel scria Herbert von Karajan în 1955. Fugii neterminate din Arta Bach pe care el a finalizat-o, toată lumea îi atribuie o importanță capitală. Am avut ocazia constatării la Festivalul Enescu în care Cristian Mandeal a interpretat întreaga lucrare (350 de pagini, durată aprox. 98 de minute). Revista THE AHAHI din Tokyo îl numea pe Bergel în 1975, următorul mare dirijor din școala românească după Celibidache...

Dl. Gheorghe Mușat s-a considerat obligat moral să elaboreze acest volum complex, față de cel care i-a fost apropiat sufletește foarte mulți ani. Se reliefează din bogăția detaliilor nu foarte obișnuite în biografii, dar cu atât mai valoroase pentru obținerea unei imagini veridice asupra omului, artistului, colegului, șefului de orchestră care a fost Erich Bergel, dedicat fără rezerve artei sale. Începând cu inimaginabila condamnare la ...șapte ani de detenție, motivați prin cele peste 100 de concerte prin bisericile din Transilvania cu muzică religioasă (oratorii de Bach și Haendel).

Ce aflăm din captivanta scriere a Dlui Gh. Mușat: fragmente pilduitoare din scrisori adresate de Bergel autorului, aprecieri ale criticii muzicale din țară și de peste hotare asupra concertelor susținute la Budapesta, Berlin, Tokyo, New York, Rio de Janeiro, Varșovia, București, Boston, Bayreuth, Madrid, Roma ș.a. Revenirea la Cluj, despre discipolii săi. Foarte importante sunt relatările, gândurile despre muzică ale lui Bergel, reproduse cu respect și acribie. Analiza asupra Artei fugii de Bach. Dialogurile cu rafinații muzicieni Ede Tereny și Cristian Mandeal. Dar, mai ales cele două CD-uri conținând muzică dirijată de Bergel, de la Bach la Verdi (recviemul acestuia fiind o adevărată splendoare sonoră), dată fiind rezerva cunoscută a muzicianului față de înregistrări. O colecție fascinantă de fotografii, evidența programelor muzicale susținute în sala de concert, afișe. Și multe altele. V-am trezit curiozitatea? Căutați cartea... este un veritabil act cultural... SE CITEȘTE CU CREIONUL ÎN MÂNĂ...

Om sever cu prietenii, colaboratorii, cu el însuși. Lui îi datorez enorm în privința seriozității și a disciplinei cu care abordez o lucrare muzicală. Prețioasă Mărturie a compozitorului, dirijorului **Sabin Pautza.**